

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล

กรุงเทพมหานคร

7 พฤศจิกายน 2548

เรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

เมื่อไม่นานมานี้ นักข่าวได้เรียนถามท่านนายกฯ เกี่ยวกับสถานการณ์เสรีภาพสื่อมวลชนไทยที่ถดถอยลงตามรายงานดัชนีเสรีภาพสื่อมวลชนโลกปี 2548 ที่เผยแพร่โดยองค์กรนักข่าวไร้พรมแดน (Reporters Without Borders) ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ในกรุงปารีส ซึ่ง ฯพณฯ ได้กล่าวตอบว่าในทัศนะของท่านนั้น “นักข่าวไทยมีเสรีภาพมากที่สุดในการทำงานแล้ว” และ ฯพณฯ ยังได้กล่าวเสริมว่า ฯพณฯ ยินดีที่จะพาคณะนักข่าวไร้พรมแดนเยี่ยมชมสำนักงานของหนังสือพิมพ์ต่างๆ เพื่อที่ทางองค์กรของเราจะได้ประจักษ์ด้วยตนเองว่านักข่าวไทยมีเสรีภาพอย่างแท้จริงในการทำงาน

ทางเราใคร่ขอขอบพระคุณ ฯพณฯ ในคำเชิญดังกล่าวซึ่งคงจะทำให้เราได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่าง ฯพณฯ กับหนังสือพิมพ์ไทยบางฉบับอย่างไม่ต้องสงสัย แต่ทางองค์กรของเราใคร่ที่จะสอบถามนักข่าวบรรณาธิการและนักบรรณาธิการเพื่อเสรีภาพสื่อมวลชนด้วยตัวของเรา อย่างไรก็ตาม แน่ใจว่าทางเราจะรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะได้เข้าพบ ฯพณฯ เพื่อเสนอข้อคิดเห็นในเรื่องนี้ขององค์กรของเราต่อ ฯพณฯ โดยตรงรวมทั้งข้อเสนอของเราในการที่จะประกันว่าสื่อมวลชนในประเทศไทยมีเสรีภาพจริง

เราเชื่อว่าในขณะนี้มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่รัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ จะมีการตรากฎต่างๆ เพื่อให้อันดับของประเทศไทยในดัชนีเสรีภาพสื่อมวลชนโลกสำหรับปี 2549 กระเตื้องดีขึ้น มาตรการเหล่านี้คือ

1. ถอนคดีหมิ่นประมาททั้งทางอาญาและทางแพ่งใดๆ ทั้งปวงที่นายของ ฯพณฯ หรือบุคคลในรัฐบาลหรือครอบครัวของ ฯพณฯ หรือที่บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) อันเป็นบริษัทที่บุคคลที่มีความใกล้ชิดกับท่านเป็นเจ้าของได้ฟ้องนักหนังสือพิมพ์และนักบรรณาธิการเพื่อเสรีภาพสื่อมวลชน ในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยนั้นเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ที่ผู้บริหารประเทศระดับสูงและบุคคลที่ใกล้ชิดจะฟ้องคดีนักหนังสือพิมพ์ในลักษณะที่เป็นการใช้อำนาจในทางที่ผิดเช่นนี้
2. ยกเลิกโทษจำคุกสำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ประเทศต่างๆหลายประเทศ เช่น ศรีลังกาและกานาต่างได้ยกเลิกโทษอาญาสำหรับการหมิ่นประมาทแล้ว ทั้งนี้ก็ไม่พบว่าคุณภาพของสื่อมวลชนในประเทศเหล่านี้ได้ตกต่ำลงแต่อย่างไร
3. ให้หลักประกันว่าจะมีการสอบสวนอย่างไม่มี การเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดและอย่างถ่วงถ่วงสำหรับการเสียชีวิตของนายสันติ ล่ามณีนีลบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันท้องถิ่นพัทยาโพสต์ และเป็นผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 และของหนังสือพิมพ์ข่าวสดและคม ชัด ลึกอีกด้วย และการเสียชีวิตของนายพงษ์เกียรติ

แต่ตั้งบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายปักษ์หาดีใหญ่โพสท์ สำหรับผู้บงการและผู้กระทำการพยายาม
ผ่านนายมานพ รัตนจรุงพรของหนังสือพิมพ์มติชนก็ควรต้องได้รับการลงโทษด้วยเร็ว

4. ถอนคำฟ้องใดๆทั้งปวงที่เจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องผู้ดำเนินการสถานีวิทยุชุมชนและวิทยุเชิงพาณิชย์อื่นๆ และ
อนุญาตให้สถานีวิทยุเหล่านี้ออกอากาศกระจายเสียงต่อไปโดยในขณะเดียวกันก็ควรหาทางแก้ไขที่แน่ชัดในการ
จัดสรรคลื่นวิทยุ

5. ยุติการกดดันเจ้าของสื่อที่เสนอรายการข่าวสารทั้งในด้านการเมืองและทางเศรษฐกิจเพื่อให้มีการเลิกจ้าง
นักจัดรายการหรือนักข่าวหรือให้มีการถอนรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ ดังเช่นกรณีที่เกิดขึ้นกับรายการ “เมืองไทย
วันนี้” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9

6. ให้หลักประกันว่าเงินงบประมาณค่าโฆษณาของหน่วยงานของรัฐสำหรับรายการข่าวสารต่างๆได้รับการ
จัดสรรอย่างยุติธรรมและโปร่งใสอย่างแท้จริง

สำหรับดัชนีเสรีภาพสื่อมวลชนที่เผยแพร่โดยองค์กรนักข่าวไร้พรมแดนซึ่ง ฯพณฯ ได้ตั้งข้อสงสัยต่อสาธารณชนนั้น
เป็นมาตรวัดสถานภาพเสรีภาพสื่อมวลชนของประเทศต่างๆทั่วโลก ดัชนีนี้สะท้อนถึงระดับของเสรีภาพที่นักข่าว
และองค์กรข่าวต่างๆได้รับในแต่ละประเทศและความพยายามของรัฐบาลในประเทศนั้นๆที่จะเคารพและจัดให้มี
หลักประกันว่าจะมีการเคารพเสรีภาพนี้

แน่นอนว่าองค์กรของเราตระหนักว่ามีใช้แต่ว่ารัฐบาลซึ่งนำโดย ฯพณฯ และบุคคลที่ใกล้ชิดกับ ฯพณฯ จะ
สามารถข่มขู่หรือใช้ความรุนแรงต่อสื่อมวลชนได้เท่านั้น ดัชนีซึ่งองค์กรของเราจัดทำขึ้นมิได้สะท้อนแต่เพียงการ
ใช้อำนาจในทางที่ผิดของรัฐบาลเท่านั้น แต่หากยังสะท้อนถึงการใช้อำนาจในทางที่ผิดของกลุ่มติดอาวุธ องค์กร
ลับและกลุ่มกบฏต่างๆด้วย สำหรับประเทศไทยนั้น เครือข่ายอาสาสมัคร นักการเมืองท้องถิ่นที่ข้อหาถูกรัง
หลวและกลุ่มติดอาวุธมีส่วนที่ต้องรับผิดชอบต่อการเสื่อมถอยของสถานการณ์สำหรับนักข่าวด้วย

เรายืนยันว่าการจัดอันดับระดับเสรีภาพสื่อมวลชนโลกนี้ซึ่งอันดับของประเทศไทยได้ตกจากอันดับที่ 59 ในปี
2547 มาอยู่อันดับที่ 107 ในปี 2548 นี้มีพื้นฐานจากข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นจริงมิใช่มาจากการ
ตีความตามความเข้าใจของเราเอง

เราใคร่ขอชี้แจงต่อ ฯพณฯ ว่าเป็นครั้งแรกในรอบ 15 ปีที่องค์กรนักข่าวไร้พรมแดนได้ตัดสินใจที่จะดำเนินการ
ตรวจสอบในพื้นที่สำหรับสถานการณ์เสรีภาพสื่อมวลชนในประเทศไทย รวมถึงการละเมิดเสรีภาพในการ
แสดงออกที่ผ่านมาเพื่อจัดทำเป็นรายงาน องค์กรของเราจะมอบสำเนารายงานนี้แก่ ฯพณฯ เพื่อที่ ฯพณฯ
อาจจะมีความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับวิธีการประเมินสถานการณ์ของเรา

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี สถานการณ์เสรีภาพสื่อมวลชนในประเทศไทยสามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้โดยมาตรการที่
ไม่ยากลำบาก และ ฯพณฯ มีบทบาทสำคัญในการหยุดยั้งการเสื่อมถอยอย่างมากของเสรีภาพสื่อมวลชนนี้

โปรดกรุณาอย่าละโอกาสนี้ที่จะทำให้ประเทศของ ฯพณฯ อยู่ในแนวหน้าของการรณรงค์เพื่อการมีประชาธิปไตย
ในภูมิภาคนี้ซึ่งก็มีปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพสื่อมวลชนมากเพียงพออยู่แล้ว

ด้วยความเคารพ

(นายโรเบิร์ต เมนาร์ด)

เลขาธิการ

นักข่าวไร้พรมแดน

กรุงปารีส ฝรั่งเศส